

стариятъ указъ противъ тайнитѣ общества. На основание на тойзи законъ проконсултътъ на Мала-Азия Плиний Младий захваналъ да предава на смъртъ всичкитѣ обвиняеми въ християнство; нъ като билъ дошелъ въ недоумѣние спорѣдъ голѣмото число на обвиняемитѣ, просилъ отъ Траяна нови укази. Траянъ заповѣдалъ: да не търсатъ християнитѣ, а ако нѣкой се попадне и се обвини въ християнство, спорѣдъ сѣдебниятъ порядѣкъ, такъвъ да се накаже съ смъртъ. ¹⁾ При императора Адриана (117—138) захванало да влиза въ обичай простолудието при разни язически тържества да иска смъртни наказания на християнитѣ. Императорътъ издалъ указъ противъ такива насилия, нъ законитѣ Траянови дѣйствували и при него. Освѣнъ това, Адрианъ тѣжко оскърбилъ християнитѣ, като подиръ разрушението на Иерусалимъ поставилъ на Голгога храмъ на Венера. При императора Антонинъ Пий (138—161) язическото простолудие силно се вълнувало противъ християнитѣ, по поводъ на разни обществени бѣдствия (гладъ, разливане на Тибъръ землетресения въ Гръция и въ Мала-Азия). Императорътъ здържвалъ яростта на язичниците и на конецъ съ единъ отъ своитѣ едикти въспиралъ да обвиняватъ християнитѣ за това само, че тий сж християни.

~~IV~~ Гоненията, по видимому, се прекратили, нъ съ въцаряването на Марка Аврелия (161—180) тѣ се захванали съ нова сила. Тоя господаръ билъ философъ и именно стоикъ. Ослѣпенъ съ своята учена гордостъ, той ненавиждалъ християнитѣ за тѣхното, по негово мнѣние, суевѣрно учение и почиталъ за свой дългъ всѣкакъ да ги исправява отъ мислитѣ имъ заблуждения. До сега римското правителство не разисквало християнитѣ, сега захванало да ги трѣси, и въведена била система испитни съ разни мъчения за да ги принудатъ да се отречатъ отъ вѣрата. Никогашъ въ предишнитѣ гонения нѣмало толкози мъченици, както сега: бивало тѣй, щото тѣлата на измъченитѣ християни лѣжали съ маси по улицитѣ на градоветѣ. Синътъ на Марка Аврелий, императоръ Коммодъ (180—191), не гонилъ християнитѣ. ~~V~~ Нъ гонението пакъ се възобновило при императора Септимий Северъ (193—211). Той отначало билъ благосклоненъ къмъ християнитѣ за това, че единъ отъ тѣхъ по име Прокулъ, чрѣзъ помазание съ иелей го исцѣрилъ отъ болѣзнь; нъ послѣ зелъ да се измѣнява въ мислитѣ си за

¹⁾ Удивителна присѣда, пише единъ отъ християнскитѣ апологети — Тертуллианъ: ако ти наказвашъ християнитѣ, то защо ги и не търсишь? А ако ги не търсишь като невинни: то защо ги и наказвашъ? (Апол. С. 2).